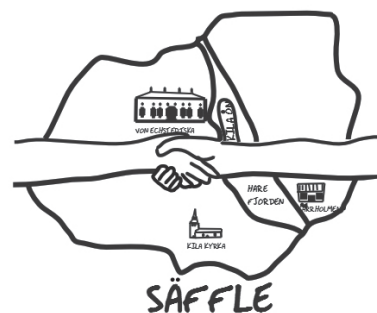

ÖSTRA & VÄSTRA KILA BYGDEBLAD

NUMMER 2018:3 ÅRGÅNG 29

KILA BYALAG

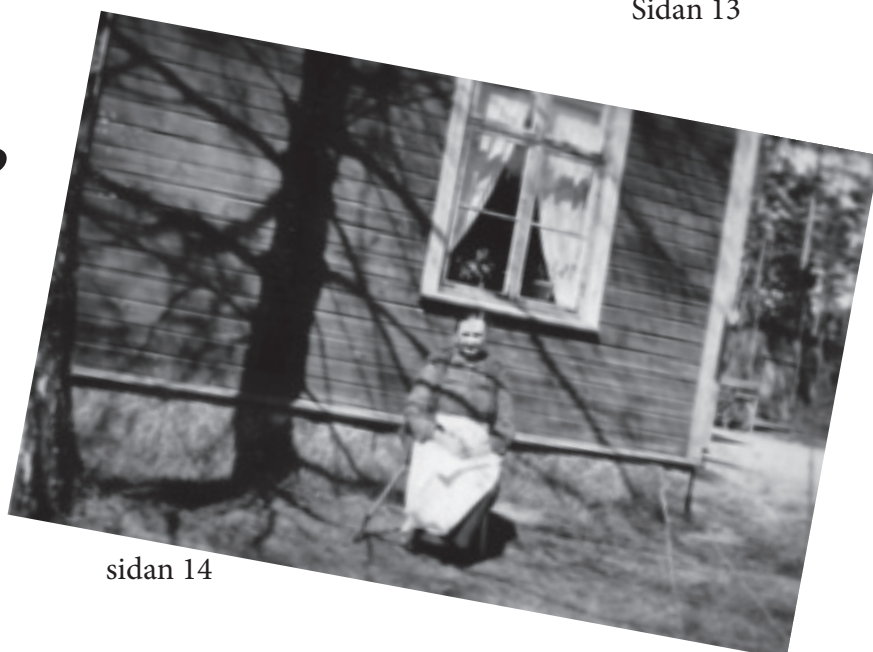

Vem bor här?

Sidan 13

och vem är hon?

sidan 14

Stefans ledare

Ja då har vi haft en ovanligt varm sommar med rekordvärme och rejäl torka. Uppmätte själv +34,3c som högst i juli. Stora bränder har ju härjat i vårt land och många frivilliga har jobbat otroligt med att hantera dessa bränder ihop med brandkårspersonal. En stor eloge till alla våra vardagshjältar. Torkan har ju drabbat många bönder och hoppas att det regn som i alla fall kommit nu i augusti är lite hjälp på traven. Kanske kan det komma lite kantareller också framöver. Nu stundar valtider och älgjaktstider. Så hoppas jag alla tar det lugnt på vägarna och är

observanta på vilt, har varit flera viltolyckor efter E18 där jag bor.

Hjärtstartare
Insamling pågår till den hjärtstartare som ska sättas upp på Östra Kila. 12.500 finns nu i inkomna medel.

Byalaget
Vi fortsätter som vanligt med våra åtaganden och våra nya medarbetare är en mycket välkommen hjälp.

En trevlig höst och brittsommar önskar jag alla

Med Vänliga Hälsningar
Stefan Johansson

**MATJORD & GRUS
BARKMULL & TÄCKBARK**

**Lastväxlare
Hjullastare
Grävmaskiner**

- Säffle 070 - 665 06 91 -

**info@jpentreprenad.
www.jpentreprenad.**

ÖSTRA & VÄSTRA
KILABYGDDEBLAD
NUMMER 2018-4 ÅRGÅNG 29
KILA BYALAG

Utdelas gratis till hushållen i Kila
Samt till Kilabor som vistas på
Äldreboende
Prenumeration för övriga 170.-/år
Bankgiro 745-1750
Swish: 123 60 26 025

KASSÖR
Morgan Jaresjö 0533-64014
070-3327782
Epost: morgan.jaresjo@telia.com

Artiklar och annonsunderlag
mailas eller sänds till:
Epost. kilabygdeblad@gmail.com
Adress:
C/o Linda Waaksma – Edens
Sandbol Björkliden
66194 Säffle

ANSVARIG UTGIVARE:
Stefan Johansson 070-218 23 65
Epost: boda.kullen@gmail.com

SEKRETERARE:
Åke Broström 070-562 25 84
Epost: bassudden@yahoo.se

LAYOUT:
Linda Waaksma- Edens,
073-026 13 88
Epost: imjore@hotmail.com

TRYCKT HOS:
Åmåls Grafiska AB

VILL DU BLI MEDARBETARE I
VÅR TIDNING?
Skicka bilder, manus och vad du
tycker skulle passa i vårt bygde-
blad till ovanstående adress.
OBS: Skriv namn och adress på
baksidan av foto och annat, så att
vi kan returnera rätt.
Skall Bygdebladet fortleva behö-
ver vi fler som skriver i tidningen
eller på annat sätt deltar i arbetet.

VILL DU ANNONSERA?
Vänd dig till redaktionen eller
någon i byalaget

NYINFLYTTADE:

Kenneth Almlöf Margaretha Almlöf
Kila Prästgård Berghem

Alexander Johansson Angelica Jareke
Knöstad Knäsjön

GRATTIS!
ÖNSKAR BYALAGET

JLB

BYGGHANDEL AB

ALLT FÖR BYGGET
Byggmaterial till rätt pris.

Vi erbjuder även ritservice vid om- & tillbyggnad, kök,
nyckelservice, plåtverkstad mm

Avelsåter 4, 661 94 SÄFFLE
0533-601 50 info@jlb.se

Granås Fordonsrep

Nysättersmacken-Öknemacken

Ring Andreas 072-5602332

Prisvärd manuell Skogsvård
på dina marker
Röjning, Plantering, Vindfällor

Kontakta
Johan Graad
070 - 600 95 19

TF SNICKERI

Thomas Felth
Smedbyn Säffle

Kök, inredningar, dörrar samt andra
snickerier tillverkas
efter dina önskemål

Tel: 0533-631 27

När Kila hade egen läkare.

Omkring 1868 så flyttade Niels Sörensen med hustrun Cajsa Olsdotter till Torstensbyn i Kila.

Niels titulerade sig som Medikus Brunnsintendent .

Egentligen hete han Friderich Niels Prövensen, född 1822 i Sankt Knuds församling i Odense.

Det blev till Niels Sörensen i Sverige.

Han var från Danmark men hade bodde i Gillberga. Där han drev Torps brunn. En verksamhet som han fortsatte med även efter det han bosatt sig i Kila.

Niels Sörensen kom att starta en läkarpraktik i Torstensbyn, ett rum avsattes som mottagning och kom att kallades "Pörtekamaren" huset kallas "Doktere" än i dag. Det berättades att Niels var svår till humöret. Gick något honom emot kunde han stänga in sig i sin kammare i flera dagar.

Ett exempel på hans tjurighet. På gården var en brunn där besökare kunde vattna sina hästar.

Något gick honom emot och han stenade igen brunnen så den blev obrukbar.

Under torksommaren 1947 så var det svårt med vatten. Albin Johansson som då ägde gården hade hört historien om Niels och brunnen. Han lyckades med hjälp av slagruta leta rätt på den gamla brunnen. När all sten var bortränsad så kom det upp vatten. Vattnet steg en meter under första natten.

Niels fick smeknamnet "Hankedoktorn" i Kila. Det kom sig av hans sätt att bota bölder. Han stack en syl genom bölden och trädde några tagelstrån genom hålet och virade ihop stråna till en "hank" eller ögla. Detta för att hålla såret öppet så varet kunde rinna ur. Metoden var nog smärtsam men fungerade.

Lunginflammation botades med en medicin bestående av äggula, socker, 6 droppar terpentin och konjak som intogs blandat med varmt vatten.

Skabb botades med svavel som kokades i vatten för tvättning på de angripna ställena.

Det är oklart om Niels hade någon utbildning inom läkaryrket. Kanske var han självlärd. Men folk litade på honom och många fick hjälp.

Niels var en självsäker man. Han kunde säga såhär. "Dej skall jag bota men dom som inte får min medicin dom dör dom".

Det som ni nu har läst handlar om Niels Sörensen i Kila. Hanns största verksamhet var nog i Torps Brunn i Gillberga. Hela berättelsen ligger på internet. Sök på kilabygden .se torpvandringar/ Doktorud .

Klicka runt på kilabygden.se det finns en del bilder, konfirmationskort, texter m.m.

Forskat av Mikael Johansson

Text och bild
Mikael Johansson

Niels Sörensens operationskniv

SCHULLSTRÖMS BYGG

0730254525

www.schullstromsbygg.se

Din researrangör på hemmaplan

Vi erbjuder totallösningar för din show, konsert, kryssning, shopping, resor m.m. till privatpersoner och företag. Vi har olika storlekar på våra bussar med full säkerhet.

Välkommen

Vi finns för alla

Nysätters Buss AB

Det lilla företaget med de stora möjligheterna

Tel. 0533-300 45

Drag(spel) i kyrkan

Tisdag 17/7 bjöd Kila församling på en fantastisk dragspelskonsert. Det var tryck från första låten, Karusel, och vi fick höra låtar från hela tio länder. Rubriken för konserten var ”Dragspel på vårt sätt!”, och musikerna var Anna Danielsson, dragspel, Julia Tsubina, dragspel, Göran Nilsson, bas, Johan Olsson, trummor, och Tony Danielsson, slagverk, samtliga från Nordmarken. Vi fick uppleva en dryg timmes fartfylld och imponerande hantering av instrumenten. Det verkade stundtals som fingrarna flög över tangenterna. Nu förstår de

initierade att det var pianodragspel som trakterades, och bland låtarna kan nämnas Hava-Nagila, What a wonderful world och Klöversnoa.

Efter att ha upplevt mitt livs varmaste dag, + 33 0C, så var det mycket skönt att få sätta sig i en sval stenkyrka och njuta av underhållningen. Musiken var medryckande och det ryckte i både armar och ben.

Jag sitter också och drömmer om att ibland få uppleva något av det här vid de vanliga gudstjänsterna.

Kanske kunde de mer traditionella gudstjänsterna omformas genom att ta inspiration från medryckande upplevelser som konserter och liknande. Jag hoppas att musikanterna återkommer och att fler Kilabor tar chansen att få lyssna på en konsert det svänger om.

Text: Åke Broström
Foto: Ulrica Broström

Hej alla Kila bor.

Det känns lite konstigt att så här tidigt skriva om advent, men det gäller att vara ute i god tid.

Jag tror att de flesta av oss tycker att det är både stämningsfullt och vackert med en adventsgran framför kyrkan. Vi i Kila Församlingsråd vill därför fråga er om det finns någon som skulle

vilja skänka en adventsgran till församlingen. Vi ordnar med hämtningen och uppsättningen. Så om du har en lämplig gran, hör av dig till mig eller någon annan i församlingsrådet.

Med vänlig hälsning
Börje Danielsson
Ordf. Församlingsrådet Kila

Vad händer med Fiskarberget

Samma överskrift som i förra tidningen. Då hade föräldrar, byalag m.fl. haft en träff med BUN (Barn och utbildningsnämnden) där vi diskuterade framtiden för Fiskarberget.

Anledningen är att BUN vill flytta fritidsverksamheten till Nysäter. Dom uppkomna lediga platserna skall erbjudas till förskolebarn från Säffle.

Ett förtydligande för oss som kallar allt för "dagis". Förskola är för barn innan dom börjat skolan. Fritids är för barn som går i skolan och behöver barnomsorg före och efter skolan.

Problemet är regelverket som inte riktigt följs med fritidsbarn i Fiskarberget. Bra förklarar i förra tidningen.

För Barn och föräldrar blir det en rejäl omväg att varje dag lämna och hämta barnen i Nysäter. Arbetsplatsen är oftast i Åmål eller Säffle. Det blir långa dagar för barnen. Dessutom så blir kostnaden ganska stor på ett år.

Ur landsbygdsperspektiv så ser vi på sikt en nedläggning av Fiskarberget. Att föräldrar i Säffle skall köra sina förskolebarn till Kila tror vi inte mycket på. Det blir samma problem som för Kilaföräldrarna. Förskolan kommer att anses för liten med enbart barn från Kila. Med nedläggning som följd.

Det som har hänt efter vårt möte med BUN är att inga nya Fritidsbarn får börja på Fiskarberget. De barn som redan har plats där får fortsätta så länge dom behöver

barnomsorg.

Där är vi vid BUNs sommaruppehåll. Så blir det val, inga politiker har varken tid eller lust att strida om Fiskarberget. Frågan kommer att tas upp efter valet. Vi är inte heller förtjänta av något valfläsk i frågan.

Vi kommer att fortsätta diskussionerna med BUN. Det är viktigt att informera om verkligheten för barn och föräldrar. Det är för oss självklara frågor men som verkar väga lätt i utredningen. Fortsättning följer.

Text: Arne Berg

Har du ont om utrymme?

Hyr plats av Vallarna AB
Vi kan förvara det mesta
Du kan också hyra en inomhus boulebana
Ring 0706 41 38 87 eller
maila vallarna@bahnhof.se
för kontakt med
Lars-Åke

LP:s Biodling AB

Honung

Vaxkakor

Ljusvekar

Lindesa bisalva

Öppettider: 8-17 alla vardagar
tel 0533-631 11
webshop. www.lpbiodling.se

Sommar i Ruds Bystuga

Under sommaren har vi, tack vare sydamerna, fått möjlighet att träffas några gånger i bystugan i Rud. Vid två tillfällen arrangerades väfelfelcaféer vilka var mycket uppskattade och det kom mycket folk. Vi fick äta nygräddade väfflor och även chans till lite socialt umgänge med grannar och bekanta. Fru Fortuna fanns också på plats och bjöd ut lotter med fina vinster. Själv gick jag dock tomhänt hem vid båda tillfällena.

Den 28/8 kom Henrik Olsson och berättade om missionshusen som finns och har funnits i Kila och de olika frikyrkoförsamlingar som har varit verksamma. Vi fick också en lektion om de olika samfundens bakgrund och något om skillnader emellan dem. Kvällen avslutades med att Henrik sjöng gamla kända läsarpsalmer, oftast tillsammans med de närvarande. Vi tackar för dessa tillställningar och ser med förväntan fram emot

kommande arrangemang. Håll koll på Facebook: "På gång i Kila". Ps. Fru Fortuna eller Fortuna är slumpens och lyckans gudinna i romersk mytologi och motsvaras av grekernas Tyche. Hon kan sägas vara ett slags personifikation av ödet i betydelsen händelsernas gång, ofta under namnet Fors Fortuna. Datumet 11 juni var tillägnat henne. (Källa: Wikipedia)

Text: Åke Broström

Nu får våra medlemmar mer betalt för virket

För mer information kontakta:

Björn Andersson
Tel: 010-482 81 91
Sms: 070-322 65 23

mellanskog.se

 MELLANSKOG

Byalaget undrar:

Knäck i luren eller dålig mobiltäckning!

På många håll i Kila är det svårt att samtala i mobiltelefonen. Man får ställa sig i ett speciellt fönster eller till och med gå utanför huset till en speciell plats i omgivningen för att samtalet inte ska riskera att brytas. Flera personer upplever att det på senare tid blivit sämre täckning och problemen har ökat.

Byalaget vill gärna försöka hjälpa till att påtala problemen för mobiloperatörerna, och vi hoppas givetvis att de ska ta oss på allvar. Observera att det är samtalstrafiken vi vill

påverka, internettrafiken lägger vi åt sidan den här gången.

Men Kila är stort och problemen finns inte överallt. För att vi ska kunna vara lite mer precisa i våra klagomål vill vi gärna få information från er. Det vi vill veta är var ni bor, vilken mobiloperatör ni har och om det är speciella tider och vädersituationer som är extra besvärliga. Vi är tacksamma om ni kan maila till oss på bassudden@yahoo.se eller skicka ett sms till 070-562 25 84, så ska vi försöka sammanställa

informationen från er och kontakta aktuella operatörer. Vi vill ha era synpunkter senast 15/10.

Text:
Åke Broström

Vad gör en hälsocoach?

Monica Andreasson-Lysell
www.muskelsupport.se
Certifierad massör och Hälsocoach
Klassisk massage, Djupvåg.
Tel: 0761-788 545

Personligt anpassade behandlingar mot spänningar och smärtproblem i muskler, leder och bindväv. VÄLKOMMEN!

Vad gör en certifierad massör som också utför djupvågsbehandling och jobbar med förebyggande och behandlande massage av mänskliga och häst och som dessutom har ägnat mycket tid åt att vara C-tränare i sportkörning? För att få veta mer om allt detta besöker jag Monica Andreasson – Lysell i hennes behandlingslokal i Klässbol någon mil söder om Arvika. Monica kommer ursprungligen från gården Sjövik i Västra Kila.

Bygger stall och ridhus

Om vi tar det från början så utbildade sig Monica först till tandsköterska och efter några år även till tandhygienist. När Monica och Åke Lysell träffades, gick flytten från Gullspång till Kärrholmen i Ö Kila där Åke bodde. Här bodde de ett par år innan gården i Östra Rud, Sörtomta i Klässbol blev köpt. Efter att ha läst in gymnasiet på Komvux i Åmål jobbade Monica på resebyrå i Arvika i 7 år. Sedan var det dags att gå vidare med nya projekt. Året var 1994 när planerna för ridhusbygge och nytt stall med plats för 17 hästar påbörjades. Verksamheten utvecklades under flera år. Åke jobbade på Gruvön, samtidigt som det byggdes. Monica pappa, Bror Andreasson

hjälpste till många dagar och veckor som snickare.

Övervakningen på stallet byggde de in och inredde till vandrarhem med 16 bäddar. Det var verkligen entreprenöranda hos paret, som under de 5 år som ridskolan drevs, hade ända upp till 100 ridande i veckan. Foder till hästarna hämtades från Monicas föräldragård i Sjövik, Kila. En ganska lång väg att transportera hö. Genom åren utbildade sig Monica till tränare i körning och tävlade flitigt i både sportkörning och sedan westernridning. Westernridningen gick riktigt bra. Här blev det 2 SM guld 2002 med Quarterstoet Doc` s Lily Gal. Det sista året lades ridskolan om till westernridning. Livet med hästar kan ge skador. Ett fall från en unghäst slutade med en fraktur på en ryggkota, men det stoppade inte Monica. Dock blev det tufft med så mycket tungt arbete, så efter nästan 10 år sålde de verksamheten med stall och ridhus. Den här gången gick flytten ända ner till Skåne. Sex hästar, hund och katt flyttade med till Kroksjö utanför Hässleholm. Nu arbetade Monica som tandhygienist igen i ytterligare 13 år och hade hästar och sportkörning som hobby. Jobbet var bra, men arbetsplatsen var inte optimal. Det gick tungt och Monica ville egentli-

gen göra något annat. Vantrivsel är aldrig bra och till slut tog det stopp. Monica gick in i väggen.

Utbildning till hälsocoach

Av en händelse fick Monica se en annons om att Munka folkhögskola i Munka – Ljungby erbjöd en ettårig heltidsutbildning till hälsocoach. Ansökan sändes in. Monica antogs tillsammans med 22 andra elever i varierande åldrar. Utbildningen var upplagd med ett holistiskt synsätt d.v.s. att se hela människan. Folkhälsa studerades, fysisk aktivitet med kondition- och styrketräning. Hur man coachar andra personer till livsstilsförändringar i fråga om kost och träning. I utbildningen ingick en delkurs, till diplomerad massör. Monica fastnade speciellt för detta.

Djupvågsbehandling

2016 gick flyttlasset tillbaka till Arvika. Som massör kom Monica nu i kontakt med företaget Atlasbalans som hade utvecklat en djupvågsmaskin för behandling av bl.a. fascia, det vill säga bindväven som omsluter kroppens alla muskler och organ. För den som sitter stilla i sitt jobb blir det ofta problem med rygg och nacke. Det moderna behandlingsverktyget djupvåg, vibrerar med 400 – 1200 vibrationer per minut och sätter fascian i rörelse och ökar avslappning, cirkulation och vätskeflödet i kroppen. Djupvåg har visat sig fungera mycket bra på smärtproblem och Monica använder djupvågsbehandling i stor utsträckning. Eftersom behandlingsformen är ganska ny, är det inte så många som känner till den än, men kundantalet ökar stadigt. Monica har tecknat ett treårigt leasingavtal med Atlasbalans, sedan är maskinen betald och hennes.

De flesta kommer till mig här i Klässbol där jag har min fina lokal och behandlingsbänk, men jag kan också åka ut till olika ställen säger Monica. Med händerna, djupvågsmaskinen och en hopfällbar massagebänk, kan Monica behandla kunder även på andra ställen. Ibland kan det vara mer praktiskt om det är några stycken som vill ha behandling, att åka dit istället helt enkelt. Djupvågen har betytt väldigt mycket för mig och mina kunder vid behandling av olika smärtproblem, fastslår Monica.

Certifierad massageterapeut

Monica ville ändå gå ytterligare ett steg längre till att bli certifierad massageterapeut. Med egna medel bekostades en utbildning vid Bergquists massageutbildningar i Linköping som bedriver utbildning enligt bestämmelser från Branschrådet för svensk massage. I november 2017 fick Monica sitt certifikat. Monica har även läst en kurs till stresspedagog, också den på Munka Folkhögskola. C-tränare i sportkörning Hästar har varit en stor del i Monicas och maken Åkes liv och särskilt då sportkörning med häst och vagn. Sportkörning är en täv

lingsgren som består i tre olika moment: dressyr enligt ett i förväg fastställt program, terrängkörning med hinder på viss tid och konkörning också den på tid med bollar placerade uppe på koner. Nedkörd boll medför poängavdrag. Monica är c-tränare i sportkörning enligt Svenska ridsportförbundets regler sedan många år. **Att vara sin egen entreprenör i "Muskelsupport"**

Nu tycker Monica att hon funnit balans i livet. Är sin egen entreprenör som råder sig själv, kan planera sin tid med kunder som kommer till hennes lokal på landet.

Marknadsföring sker främst genom nöjda kunder, som i sin tur rekommenderar vänner en tur till Klässbol.

Facebook har blivit en viktig reklampelare för att synas i den digitaliserade världen. Nu har Åke nyligen blivit pensionär och paret bor numera i Norra Fjöle i Klässbol.

Den som vill komma i kontakt med Monica kan göra det via Facebooksidan: Muskelsupport. Hemsida: www.muskelsupport.se mail: chambozz@hotmail.com

Varför heter företaget Muskelsupport? Lite dubbelt där: Dels supportar jag kroppens muskler med min behandling och bindväven (fascian) supportar musklerna och kroppen, avslutar Monica. Det har varit intressant att lyssna till Monicas berättelse om livet med hästar och människor och allt det innebär att vara sin egen entreprenör i med och motgång.

Tack för samtalet!
Text och bild:
Morgan Jaresjö

Må så mycket bättre

Välkommen till
Norra Ed's bygdegård
på motionsgympa
För båda män och kvinnor
från 10 År till 100 År

Varje onsdag kl 19.00 till 20.00, 26/9 tom 12/12
Info: Cia 070-5634951 eller Berit 070-1568369

Tag med vattenflaska

KILA IF, i samarbete med Norra Ed's bygdegårdsförening

Varmt välkomna

Höjda
virkespriser!

Kontakta oss på VVDS

Besök gärna vårt kontor på Magasinsgatan 4 i Säffle

VVDS

Andreas Olsson
070 - 512 43 52
andreas.olsson@vvds.se

Carl-Johan Holmberg
070 - 180 05 76
carl-johan.holmberg@vvds.se

Brev till Bygdebladet från von E.

Tror att jag skrivit en text, kort eller lång, i nästan varje nummer av Bygdebladet redan från allra första början? Den här gången är skrivandet speciellt för mig därför att sista sommarsäsongen på von E och i Kila nu är över för mig och Anders. Efter 28 år, nästan halva livet, så har vi nu flyttat och ett nytt skede i livet ska påbörjas. Många och motstridiga känslor inför att lämna denna vackra och sensuella plats!

Så här på slutet tänkte jag att jag skickar med en text jag skrev till Värmlands Museums årsbok 2012 där jag skrev om "Mitt von E." Den texten gäller fortfarande och kommer säkert att gälla länge än. Med detta vill jag också helt enkelt säga; TUSEN TACK! till alla er som samarbetat, hjälpt och stöttat oss och verksamheten på väldigt många olika sätt genom åren och

TACK! för alla fantastiska, härliga år i Kila!

” Mitt von E ”

Att man måste tala väl med platsens ande "Genius Loci" har varit känt av alla som bygger hus och anlägger trädgårdar i alla tider. Uttrycket Genius Loci kommer från latinets "genius" skyddsande och "locus" plats, rum. Att känna platsens väsen, dess egenskaper, luften, ljuset, ljuden, vinden, vattnet och jorden är viktigt om man inte ska få problem i framtiden. Det visste man och det visste med säkerhet familjen von Echstedt. De byggde sin gård högt med utsikt över den bördiga jorden och det friska vattnet. Här finns och fanns rika möjligheter för människor och djur att leva ett gott liv och på den här platsen bestämde de sig för att leva, bo och bygga det vackraste de kunde. Drygt två och ett halvt sekel senare kan vi fortfarande se och njuta av det paret von Echstedt skapade tillsammans. Platsen har ett starkt eget uttryck som herrskapet visste att använda väl. Charm och skaparlust präglar hela gården. Det gamla representerat i själva byggnadsstilen blandas friskt med det för tiden allra modernaste i måleri och

inredning. Tradition och förnyelse följs åt precis som i vår tid och den ännu idag synliga och tydliga vilja paret von Echstedt visar har gjort det roligt och naturligt att försöka fortsätta verka i den andan.

Jag har genom mitt arbete som intendent på Värmlands Museum haft förmånen att både bo och verka i deras rum under lång tid och jag har fört många och respektfulla samtal med paret von Echstedt och deras gård. Tillsammans med många yrkesmän- och kvinnor har vi löpande restaurerat, reparerat och konserverat von Echstedtska gården och dess omgivningar för att kunna bevara och visa så många som möjligt ett förtjusande stycke värmländskt 1700-tal. Vi har bjudit in konstnärer och konsthantverkare för att skapa spänning i den historiska miljön genom utställningar och installationer, vi har haft besök av Carl Michael Bellman och hans nutida kollegor som låtit slingor av musik, högt och lågt, flyta ut över ängarna och vi har hört många intressanta och vittra föreläsningar i vitt skilda ämnen. Alla och allt har på något sätt knu-

tits till gården, dess "Genius Loci" och behov.

När jag ser i de gästböcker vi har utlagda under somrarna tror jag att jag vågar säga att nästan hela världen snart har besökt oss i Kila. Det svenska 1700-talet är oupphörligt intressant och fascinerande för såväl gammal som ung och många är de som häpet frågat: Men det här kan väl inte vara gjort för så längesen? Det ser ju alldeles modernt ut!

Vi vill nog gärna tro att vi som lever just nu är skapelsens kronjuveler och förmodligen är inte heller det nytt!

von Echstedtska gården är en ömtålig, poetisk, lustfylld, romantisk och legendomsusad plats som lämpar sig väl för tankar kring vad det är att vara människa; då, nu och framöver. Samtalen brukar flyta lätt under trädskronorna!
Du är varmt välkommen!"

Vänliga hälsningar
Käthy

Trogna semesterfirare i Kila blev bofasta

På en av kullarna vid Kilabron – med utsikt över kyrkan, trafiken och Kvarnstugan - bor makarna Margaretha och Kenneth Almlöf. Genom att köpa fastigheten, som ägdes av Dagmar Rudkvist, fann de just en plats för avskildhet - en trolsk miljö med skog och en porlande kilaälv bredvid. Affären gjordes upp år 2006 och i elva somrar njöt makarna av livet på landet - mellan mars och oktober. Det gamla huset kallas Kvarngården, som flyttades till kullen år 1938 (med adress Kila Prästgård.). Det nyare huset, som är makarnas bostad, kallas Berghem. Från 1 augusti i år har de bosatt sig här och blivit kilabor. Vi hälsar dom varmt välkomna till Kila!

När jag kom till Kvarngården och träffade Kenneth, så guidade han mig på tomten där den gamla dammen låg. Där har han installerat ett garage och en redskapsbod. Vi tittade också på platsen, där den gamla kvarnen har legat. Det fanns stensättningar kvar och även den runda kvarnstenen, som malt kilaböndernas säd. Almlöfs bor på en anrik plats i Kila. Tvärs över älven ligger också Kvarnstugan, som ägs av Kila församling. Det är ett stort arbete, som Kenneth och Margaretha har lagt ner på sitt drömställe. Djupborrningen år 2007 gav dom vatten med 700 timliter. Ett avlopp anslöts från huset. Man har ansat kullen på många sätt och gjort det attraktivt att bo där. Margareta älskar blommor och odlingar. Båda betonar den frihetskänsla de i dag känner.

Men var föddes ni? Barndomshemmen?

Kenneth: Jag föddes i Råtorp i Karlstad och var näst yngst bland fyra grabbar. Far var resande inom hygienbranschen men köpte sen

en affär i Gunnarskog - en lanthandel ...där de flesta varor fanns. Min mor blev affärskvinna..”inn-anför disken”.

Margaretha: Jag är från Eda och växte upp i Mellby i närheten av Eda kyrka. Var näst äldst av sex syskon. Min far var skogsarbetare och mor arbetade på fabrik, men sen också som hemsyster och även på socialkontoret i Eda.

Hur möttes ni två?

Kenneth: Vi träffades på en dans i Folkes hus i Hammar. Vi blev kära i varann och gifte oss i Eda kyrka år 1969. Bröllopfesten hölls på Eda brunn. Så nästa år har vi hållit ihop i 50 år!

Fick ni några barn?

Margaretha: Ja minsann! Vi fick två döttrar och har nu 8 barnbarn, 6 tjejer och 2 killar. Barnbarnen är mellan 11 och 29 år.

Ert sista tillskott är väl en vovve?

Ja, och vi kallar honom för Harry. Han är av Griffonrasen och är mycket liten och lekfull.

Kenneth och Margaretha och lilla vovven Harry

Makarna Almlöf har haft ett verksam liv tillsammans. Hos Kenneth handlar det mycket om affärsverksamhet, där han förestått bland annat konsumbutiker,

sedan han förkovrat sig i ekonomi. Där finns ett flertal platser alltifrån Orsa till Annelund, Edsvalla, Vålberg. Egen kvartersbutik i Grums i 9 år. Sen arbetade han i ett dataföretag som kursade. Som arbetslös fick han pröva på att vara klass-morfar i Färjestadsskolan. Hans sista jobb var i Batterilagret på Växnäs.

Margarethas liv handlade mycket om att följa med maken till de olika platserna, men att också själv hitta jobb och utveckling. Hon började med arbete i en klädfaffär i Charlottenberg. Ibland hjälpte hon till i svärföräldrarnas butik. Hon hade också möjlighet att läsa in vårdlinjen och bli undersköterska. Hon fick jobb på Karlstad lasarett. Särskilt bra trivdes hon på sterilcentralen, där hon gjorde kvalitetssäkringar, inköp av material osv. En period jobbade hon på Ica meny i Karlstad, gjorde bland annat inköp av livsmedel. Under en period som arbetslös fick hon pröva på att vara klass-mormor för småbarn.

Ägnar ni er åt nån hobby?

Kenneth: Vi jobbar ju mycket på tomten, tar promenader med vovven och på kvällar övar jag minnet med korsord, som är en bra sömnmedicin!

Margaretha: Jag gillar att greja med blommor, att jobba på gården. På lediga stunder är stickning min favorit och samtidigt kan man ju lyssna på musik.

Makarna Almlöf flyttade till en vildvuxen plats, men har skapat en mönstergård, och deras dröm är att skaffa ett nytt växthus. All lycka med ert nya hem och ert liv tillsammans.

Tack för den trevliga pratstunden!
Eric Högeryd

Väckelsens hus i Kila

Med väckelse menar man religiös rörelse inom och utanför de etablerade organisationerna. När väckelsen bröt fram i Sverige och Kila under 1800-talet skedde det till en början som en inomkyrklig rörelse, alltså inom Svenska kyrkan. Man bildade inte egna församlingar, men samlingar ägde rum i andra lokaler än kyrkan och utan präst. Detta motverkades av statsmakterna genom konventionelplakatet som från 1726 till 1858 begränsade möjligheten till religiösa samlingar. Förutom att man samlades i hem och utomhus så vandrade man till kyrkor för att höra någon särskild präst. Svenska kyrkans präster intog olika inställning till väckelsen, några präster räknades som ”väckta”, några var engagerade motståndare. I några artiklar ska vi titta närmare på de hus i Kila som så småningom byggdes och användes av väckelsens folk. I detta nummer gäller det rörelserna metodismen och baptismen.

Metodistkyrkan växte fram inom den anglikanska kyrkan i 1700-talets England. Bröderna John och Charles Wesley samt George Whitefield ledde denna väckelserörelse som ville att kyrkan och dess medlemmar skulle engagera sig mera i sociala frågor i samhället och bry sig mer om andra människor, jobba metodiskt alltså – det blev deras öknamn som de sedan tog till sig. Till Sverige kom metodismen med början på 1830- och 40-talen och i större skala på 1860-talet. Metodistkyrkan i Sverige etablerades 1868 och fick ställning som eget trossamfund 1876, vilket inte var fallet med de andra samfundet förrän långt senare. Först ut i Värmland var Åtorps metodistförsamling 1869. 22 församlingar kom att grundas

i städer, mindre orter och i några landsbygdssocknar. Genom pastor Leonard Eriksson som började med predikostunder i hemmen 29 april 1882 kom metodismen till Kila. Till att börja med räknades gruppen av metodister som en utpost till Säffle, men från 1914-15 när Salemskapellet byggdes fick den alltmer självständig prägel.

Salemskapellet.

Enligt en artikel i Säffle---Tidningen från 1944 var pastor Svante Svensson särskilt verksam och nitisk för att bygget skulle bli av. Byggkostnaden var 4000 kr och 1934-35 renoverades det in- och utvändigt och kapellet fick altarrundel. Namnet Salem är hebreiska och betyder frid, jämför ”shalom” och ”salaam”. Här fanns söndagsskola och juniorförening för de lite äldre. 1916 bildades en ungdomsförening. I artikeln från 1944 står vidare att läsa: ”Förr i tiden gick det att samla mycket folk i mötena i Salemskapellet,

Elisabet "Betty" Pettersson

och den tidens ungdom och även äldre medlemmar följde ofta med sina pastorer till Kila, när de skulle predika där. Då gick man med glatt mod den 7 km långa vägen fram och åter. Det är en lagom och hälsosam promenad även för vår tids käcka ungdom.”

Efter en brand i Torp vintern 1948 bodde Elisabet ”Betty” Pettersson ett drygt år i Salemskapellet i Södra Ed, där det fanns ett rum och kök på bottenvåningen i den södra änden av kapellet. En berättelse från den tiden är, att mitt under en gudstjänst började Elisabets väckarklocka ringa. Klockan var högljudd och kapellets väggar inte så välisolerade, så gudstjänsten fick avbrytas tills klockan blev avstängd. Predikantens son hade varit inne hos henne före gudstjänsten och satt på klockan.

Kapellet var beläget i Södra Ed, mittemot vägen in till Rönningen. När vägen skulle breddas revs det, sista gudstjänsten hölls på nyårsdagen 1963. Metodisternas verksamhet fortsatte dock i Kila, från 1949 hade man sommarverksamhet i Metodistgården i Källerud, även kallad Sven-Petters gård eller Fridhem.

Talldungen – Strandliden
foto Bosse Kihlgren

Man köpte också mark, tio tunnland, och Kållerud blev plats för läger och söndagskolefester. 1949 leddes sommarfesten av söndagsskolans föreståndare Bertil Wernberger, flera hundra fanns i publiken vid den lyckade festen enligt en tidningsartikel. Huset finns kvar idag, men såldes av metodistförsamlingen 2005. Frälsningsarmén har rötter inom metodismen och tidigare fanns det en kårlokal i Säffle. Även om man inte hade någon lokal i Kila gjorde man besök i de andras gudstjänstlokaler i Kila.

Svenska Baptistsamfundet
Baptismen kom till Sverige från Tyskland och England. Samfundet räknar 1848 som sitt födelseår då baptistdop hölls i havet vid Vallersvik och den första baptistförsamlingen grundades i Borekulla i Halland med F.O. Nilsson som ledare.

Konventikelplakatet förbjöd att de hade gudstjänster och Nilsson själv drabbades av landsförvisning 1850. Baptismen har tanken att dop och församlingsmedlemskap är något man ska ställning till själv och döper därför inte spädbarn.

Säffle baptistförsamlings juniorförening, Solstrålen, byggde 1945 sommarhemmet Talldungen vid Sjönsjö i Kållerud i Kila. Byggnadskostnaden uppgick till 700 kr, och mycket frivilligt arbete lades ner för att huset skulle bli till. Ledare i föreningen var bland annat Gustaf Kåberg, Einar Wiklöv, Irene Svensson och Gunhild Hägglund. Huset är numera sommarstuga och benämns ”Strandliden”.

En gren som växte fram ur baptismen är pingströrelsen. Filadelfiaförsamlingen i Säffle fick genom testamente en bondgård i Flatebyn när Maria och Torsten Gård omkom i en bilolycka 1986. På gården hålls tältmöten och andra samlingar främst sommartid, ofta med inriktning på arbetet bland missbrukare genom LP-kontakten.

Text och bilder.
Henrik Olsson

Flatebyn

**Vill du få håret
klippt?
permanentat?
färgat?
Ring mig på
0722 465 111
så kommer jag
hem till dig!
Kerstin Jakobsson
Buvattsrönningen**

#Inom Säffle västra älgskötselområde, äso, kan man efter några års nedgång, nu se en ökning av antalet älgar. Den kraftigt minskade avskjutningen från åtta älgar per tusen hektar, för bara några år sedan, till förra årets uttag på två älgar per tusen hektar har gett snabbt resultat.

#Även om älgstammen påverkats av större förekomst av rovdjur, var det förmodligen vi jägare som hade störst inverkan på älgstammens storlek.

#Att ta hänsyn till predation och rovdjursförekomst är numera en självklar del i den adaptiva älgförvaltningen. Efter vinterns inventering av varg kan vi konstatera att vårt äso berörs av tre revir. Dock finns inget revir som helt ligger inom äsot:s gränser.

#Inför årets jakt har ytterligare tio jaktlag ansökt om och beviljats inträde i Säffle västra äso. Det är nio jaktlag från före detta Gillbergadalens äso samt Vassbottens jaktlag som nu ingår i vårt äso. Totalt ingår nu 43 jaktlag med sammanlagt 33000 hektar mark i Säffle västra äso.

#Inför årets jakt har en ny älgskötselplan för perioden 2018 till 2020 lämnats in till älgförvaltningsgruppen i Glaskogens älgförvaltningsområde. Planen har godkänts av äfo-gruppen samt senare av länsstyrelsen i Värmland.

#I planen har det föreslagits ett uttag om 3,2 älgar per tusen hektar. Det är en ökning med 50 % sedan förra årets jakt. Älgarna är fördelade till Jaktlagen efter deras ingående areal. Beslutat uttag för hela äso är 104 älgar varav hälften skall vara kalv. På årsmötet beslutades även om avlysningsjakt på resterande kalvar från den 1:e december. Avlysningsjakt är en helt ny jaktform för vårt äso, och utvärdering av jakten kommer att ske efter avslutad jakt.

Utökat uttag av älgar vid höstens älgjakt.

#Även om en fördelning av älgar har gjorts så är det viktigt att varje jaktlag tar ansvar för uttag av älgar inom sitt jaktområde då antalet älgar inte är jämnt fördelade inom vårt äso

#Allt fler rapporter om förekomst av kronvilt inom vårt äso kommer in till styrelsen. Ett möte angående jakt på kronvilt anordnades under våren i Norra Eds bygdegård. Samtliga markägare var inbjudna och där jaktvårdskonsulent Johan Stedt informerade om formerna för jakt.

#För att få jaga kronvilt krävs att man bildar ett kronskötselområde där minsta areal bör vara femtio tusen hektar. På årsmötet tillsattes en arbetsgrupp som arbetar vidare med frågan om möjlighet att bilda ett kronskötselområde där Säffle västra äso ingår.

#Jag önskar alla jägare och övriga inblandade lycka till och hoppas på trevliga och meningsfulla jakt dagar.

Bengt Stevensson
Ordförande i Säffle
västra älgskötselområde
bilder: Linda Waaksma

ERLEWEINS RÖR

Vedanläggningar, reparationer, försäljning.
Allt i värme, vatten och avlopp.

Sjöbyn Framgården
66194 SÄFFLE

Tele: 070 541 77 55
0533 621 31

KOSKELA

Golv & Bygg AB

GVK-certifierad för våtrum

070 - 573 31 65

0533 - 15314

"Ingenting är omöjligt - det kan bara ta lite längre tid"

Önskas hyra/ev köpa

Jag bor i lägenhet och vill gärna ut på landet (helst Kila) under sommarhalvåret.
Jag är intresserad av att hyra/ev. köpa ett litet torp/en stuga som sommarställe.
Det får gärna finnas el och någon form av vatten indraget och även någon värmekälla vore önskvärt.

Ann-Sofie Bohman
070-5265068. bohmanann@gmail.com

Midsommar på von Echstedska

En välbesökt och trevlig Midsommarafon blev det som vanligt på von Echstedska. Lantlotteri, fiskdammen för de små samt det likaledes välbesökta Chokladhjulet sålde slut. Kön ringlade lång till cafeet där det såldes jättegoda fika, glass mm.

Majstången kläddes och restes så dansen kring stången kunde börja. Sedan tog den sedvanliga säcklöpningen vid, lika rafflande som andra år. Som vanligt en mycket trevlig Midsommar med musik och dans och en massa glada unga som gamla. Ett stort

tack återigen till alla som hjälpt till med arbetsinsatser och skänkt priser till lantlotteriet samt ett stort tack till ICA Kvantum som sponsrat oss med vinster till Chokladhjulet

Byalaget/Stefan Johansson

ETT
STORT
Tack

Vi i byalaget vill rikta ett stort tack till alla våra funktionärer som varit till mycket hjälp på Midsommarfirandet på von Echstedska, Kilaveckan och andra begivenheter som vi har hand om.

Utan ER skulle vi nog få svårt att hantera allt detta. Ingen nämnd och ingen glömd.

Kila Byalag

Kubb- och grillkväll i Kärrholmen

Kubbtävlingen är ett arrangemang under Kilaveckan som anordnas av Kila Östra Bygdegårdsförening. Ett fyrtiotal personer samlades denna underbara sommarkväll den 6:e juli vid Kärrholmens Bygdegård. Trots det vackra vädret var ett stort partytält uppsatt i trädgården där man kunde sitta skyddad under tak. Efter de rafflande tävlingarna tändes grillen och den fina stämningen fortsatte. Kubbmästare korades De som ville vara med i den prestigefyllda tävlingen fick anmäla

sig till den enväldige domaren Lars Anders Sjögren som delade in deltagarna i fyra kubblag. En blandning av unga och gamla samlades vid de två banorna. Lagen döpte sig till De Gravida, Kingarna, Näbbarna och Tvingen. Efter en grundomgång gick Näbbarna segrande ur den rafflande finalmatchen. Andraplatsen gick till De Gravida. Grill och samkväm Kvällen förgylldes ytterligare då grillen tändes och de medhavda matkorgarna plockades fram.

Dofterna av grillat spred sig i den ljumma kvällen. Den goda stämningen fortsatte och efter maten blev det lottförsäljning. Ett lotteri för barnen och ett för de vuxna. Senare serverades kaffe och kaka och i samband med kaffet blev det lotteridragning och vinsterna kunde fördelas. En del vann förstås mer än andra. Väl mött nästa år igen.

Text: Ewa Sjögren

Stellan Danielsson, stolt vinnare.

Kilanappet

Den 4:e juli anordnades årets fisketävling under Kilaveckan. Kilanappet anordnades som vanligt av Östra Kila bygdegårdsförening tillsammans med Harefjordens fiskevårdsområdesförening. Stor uppslutning Kilanappet är en populär tillställning och i år kom ett 60-tal besökare. Trettiofem fiskare anmälde sig till tävlingen och resten badade eller bara njöt i solen i denna underbara sommarkväll. Det var totalt fjorton båtar, allt från enklaste lilla eka till trollebåtar. Startsignalen ljöd i Kärrholmen vid Haglandet klockan sex och målgången skedde två timmar senare. Fiskeområdet sträckte sig från norra spetsen av Rolfseholmen i söder till Högsättersfärjan i norr. Genomgång av regler Tävlingsledaren Tobias Östlundh och övriga i tävlingsledningen,

Anders Gunnarsson och Janne Ström, gick igenom reglerna och delade ut nummerade påsar för fångad fisk till deltagarna. Reglerna var de samma som tidigare år, bland annat ett spö per person, vikten av fisk delat på antal deltagare i båten. Asp och ål måste åter levande i vattnet, gösen måste mäta minst 45 cm och ädelfisk minst 60 cm. Lyckliga vinnare Då alla båtar hade återvänt efter två timmar väntade invägning och prisutdelning. Vinnande lag blev "Kärrholmen 1" med Stellan Danielsson som enda deltagare i båten. Han hade lyckats dra upp hela 16 abborrar med en totalvikt av 1910 gram. Tvåa kom "Calgary Flames", Leo, Magnus och Mikael Vestlind. De hade fått 2 gäddor och 2 gösar med totalvikt 4300 gram. Trea i tävlingen blev "Skönheten och odjuren" med

Ida Svensson, Daniel Arvidsson och Mats Johansson. Deras totalvikt blev 2420 gram fördelat på 8 abborrar och 2 gäddor. Tävlingen om störst fisk vanns av "Team Holmelund", Sune Fransson, Kristina Fransson och Joel Mattsson. De hade fått en fin gös på 1840 gram. Grillningen av hamburgare blev i år inställd på grund av totalt eldningsförbud orsakat av den extrema torkan. Men serveringspersonalen (Aina Danielsson, Irene Gustafsson, Lars Anders och Ewa Sjögren) löste problemet genom att åka till Bygdegården och steka dem på spisen och sedan förvara dem i en kantin. I tillägg serverades också varm korv i bröd, men hamburgarna var klart populärast. Priserna som var sponsrade av lokala företag var mycket uppskattade.

Text o bilder: Ewa Sjögren

Svenska Gårdar

Säljer och värderar gårdsegendomar över hela landet
www.svenskagardar.se
Säfte 0533-10410

Öka skogens värde!
Röjning/plantering utföres.

Hans Eriksson
Bolet
0702083630

Årets kubbmästare Näbbarna
med armarna i luften

Startskottet har gått

Gamla Kilabilder

Vi är några som under hösten planerar att starta en studiecirkel som syftar till att skapa en grupp som genom digitalisering av gamla kilabilder vill bevara dessa och göra dem tillgängliga via internet. Gruppen avser att verka under Kila hembygdsförening. Men bilderna i sig är inte mycket värda om vi inte kan förse dem med information om var de är tagna, när, och om det finns personer på bilderna, vilka de är. Därför är det inte bara datakunniga personer som behövs i gruppen utan även sådana som kan hjälpa till med att leta fram bilder och att förse dem med så mycket information som möjligt. Vi ser gärna fler deltagare i studiecirkeln och de som inte kan eller vill delta, men ändå är intresserade, är naturligtvis ändå välkomna att delta i det arbete som gruppen förhoppningsvis kommer igång med under 2019. Tills vidare fungerar jag som kontaktperson och jag kan nås på tel. 0706233509 eller ptjanson@outlook.com.

Tomas Janson

 SANNES
BYGG

NYBYGGE
TILLBYGGE
ROT-RENOVERING

072-217 15 10
www.sannesbygg.se

RUBENS MASKINER AB

Krossat bergmaterial i alla förekommande grovlekar för slitlager, bärlager och underbyggnad för vägar samt singel för gjutning.

Vi levererar eller du hämtar själv vid Dyvlandakorset.

Ring för prisuppgift:
Sven-Erik 070 - 52 21 463
Ruben 070 - 34 32 070

Öppettider: Måndag - Fredag 07.00 - 16.00

AB JK:s Måleri

Stora Backa, Övre Träcka
Utför allt inom branschen
mail: l.takman@telia.com

070-382 83 42

Lars Takman

MOELVEN

**VI GER DIG RÅD SOM FÅR
DIN SKOG ATT VÄXA MER**

Tommy Johansson
070-517 26 30

Joakim Karlsson
070-600 87 01